

Ruling of Rav Asher Weiss regarding the Status of a Deaf Person

Responsa Minchat Asher [Rav Asher Weiss, 1953- Israel]

May a person recite the *birkat eirusin* at the wedding of a *cheresh*, a person who can neither hear nor speak

23 Av 5773 (30 July 2013)...

1. What is the halakhic status of a *cheresh* whose mental faculties are complete?

This question has been debated by the great poskim of the previous generations, for behold it is explicit in the Mishnah and Gemara that a *cheresh* who cannot hear and not speak is not considered to be of full mental capacity...

Now, if the matter were up to me, it would seem that all of the *poskim* cited above were only speaking in the context of their time, when the majority of the *chreishim* were, indeed, like *shotim*, those who were not mentally competent (due to lack of education and ability to communicate), and only a very small number of them succeeded in overcoming their limitations and were able to fully develop their intellects. Living in those societies, the *poskim* asserted that the legal status (of not being considered a *bar da'at* / mentally competent) had to apply to the category as a whole, despite the fact that it was not accurate regarding certain exceptional cases. But in our times, when the overwhelming majority of them have achieved full intellectual ability, and they function as well as anyone else - whether through the use of sign language or by reading lips - in this current reality their status is that of a full *pikieach* (a person who is mentally competent and thus obligated by halakha and halakhically empowered). Indeed, in our holy city of Jerusalem, we have merited to now have a Kollel of young men who are all Deaf and cannot speak, and they learn the *sugyot* in Shas with great depth and understanding. And how inconceivable it would be to say that their status would be that of someone who is not mentally competent.

And it seems that the principle that should be adopted as a matter of halakha, is that one should be strict in this matter on all sides. That is, it should be assumed that they have the status of a *pikieach* in all matters, and they should be seen as obligated in all the mitzvot of the Torah. On the other hand, we should be strict to follow the halakhic tradition throughout the generations, since this halakha is unclear and we do not have a solid grasp on it.

In truth, there really is no practical halakhic ramification that comes from being strict and concerning ourselves with the possibility that they have a halakhic status of a *shoteh*, for regardless, they cannot discharge other people of their obligations, since they are unable to speak or do a public reading... However, there is a practical ramification regarding the ruling in Shulkhan Arukh OH 55:8, where Shulkhan Arukh rules that a deaf person who can speak intelligibly can be counted towards a minyan, because he is considered a *bar da'at*, but a deaf person who can neither

שו"ת מנחת אשר ח"ב ס' פ"ו

האם לברך ברכת אירוסין בקידושי חרש שאינו שומע ואינו מדבר כ"ג מנחם אב תשע"ג...

א. חרש שדעתו שלמה מה דינו

בשאלה זו כבר נחלקו גדולי הדורות לפני דהנה מבואר במשנה ובגמ' שחרש שאינו שומע ואינו מדבר אינו בר דעת...

ואי בדידי תליא היה נראה דכל הפוסקים הנ"ל דיברו בזמנם שרוב החרשים אכן כשומעים היו ורק מעטים אחד בעיר ושנים במשפחה הצליחו להתגבר על מגבלתם ולהגיע לדעת שלימה ומשו"כ נקטו דלא פלוג ובטלה דעתם אצל כל שאר החרשים אבל בזמנינו שרובם המכריע מגיע לדעת שלימה והם מתפקדים כאחד האדם אם ע"י שפת הסימנים ואם ע"י קריאת שפתיים דינם כפקחים גמורים ובירושלים עיה"ק זכינו שיש כולל אברכים שכולם חרשים אילמים והם לומדים סוגיות הש"ס בעיון ובהבנה וכמה רחוק לומר שדינם כשומעים

ונראה עיקר להלכה דיש להחמיר בזה לכל צד מחד גיסא לנהוג בהם דין פקח לכל דבר ולחייבם במצוות התורה ומאידיך להחמיר בהם כמסורת ההלכה דור דור כיון שהלכה זו עמומה ורפויה היא בידינו

ובאמת כמעט ואין נפ"מ להלכה במה שנחמיר לדונם כשומעים שהרי בלא"ה אינם יכולים להוציא אחרים יד"ה כיון שאין להם יכולת לדבר ולקרוא... אך מ"מ יש בזה נפק"מ במה דמבואר באו"ח סי' נ"ה ס"ח דאפשר לצרף למנין חרש המדבר ואינו שומע כיון דהוי בר דעת אך חרש שאינו שומע ואינו מדבר אינו מצטרף כיון שדינו כשוטה

ועוד חוכך אני בענין זה דאפשר דחרש המתקשר עם בני"א באופן שוטף ותדיר בשפת הסימנים חשיב כחרש המדבר ואינו

hear nor speak intelligibly cannot be counted towards a minyan since his status is the same as that of a *shoteh*.

And I still remain unstellated regarding this matter. For it is possible that a deaf person who can communicate with people in a flowing and uninterrupted manner through the use of sign language should be considered legally as a *cheresh* who can speak and not hear (who halakhically is deemed to be a *bar da'at*). Ask yourself: Are we dealing with a case of a vow or an oath where there is a halakhic requirement for the spoken word? What do we care if this person is speaking through producing sound or through moving his lips and hand motions? As long as he communicates in a flowing manner and uses a language [it should be no different]. This is better than a *cheresh* who can communicate through the written word which does not work (and who, according to the Gemara, has the status of a non-*bar da'at*). For writing never functions as a continuous and flowing means of communication between people. And we have only found in the Gemara that it does not suffice if a *cheresh* responds to yes and no questions through writing. But whoever communicates through a language – that person is halakhically like one who speaks.

In particular it seems that this is the case based on what is known today that the whatever is causing a person's deafness has no physiological impact on his ability to speak. And the only reason that deaf people do not know how to speak is because they do not hear, since infants only learn how to speak through hearing the speaking that goes on around him. It is for this reason that even when a deaf person is taught to speak, he still will speak in a hard-to-comprehend and strange way, because he does not hear the sound that he is producing. Therefore, it seems in my humble opinion, that after our master, the Divrei Hayyim, concluded that a *cheresh* who speaks in a hard-to-comprehend speech is considered halakhically to be a person who speaks (and hence a *bar da'at*), and so ruled as a practical matter our great leaders of the generations, Rav Shlomo Zalman Orbach and Rav Yosef Shalom Elyashiv, zt"l, as is clearly stated in Minchat Shlomo – then the same is true regarding a *cheresh* who communicates with sign language, since he communicates with people in a flowing manner, like anyone speaks to another. This is what it would seem in my humble opinion, were it not that I were afraid from my colleagues. And you should investigate further and go into the depths of this matter.

שומע דאטו בנדר ושבועה עסקינן דבעינן דוקא ביטוי שפתיים וקול היוצא מגרונו ומה לן אם מדבר בהשמעת קול או בתנועות שפתיים ותנועת ידיים כל שמתקשר באופן שוטף ומשתמש בשפה ועדיף מכתובה דלא מהני דלעולם אין הכתיבה משמשת כאמצעי תקשורת רציף ושוטף בין בנ"א ולא מצינו בגמ' ובפוסקים אלא דלא מהני כאשר חרש עונה לשאלות בכתב על הן הן ועל לאו לאו אבל כל שמתקשר בשפה כלשהי הוי כמדבר

וביותר נראה כן עפ"י הידוע היום דבאמת כל עצם מום החרשות אינו נוגע כלל לכה הדיבור וכל הסיבה שהחרשים אינם יודעים לדבר אינה אלא משום שאינם שומעים דאין התינוק לומד לדבר אלא ע"י שמיעת הדיבור שמסביבותיו וזו הסיבה דאף כאשר מלמדים את החרש לדבר מדבר הוא בלשון עילגת ומשונה משום שאינו שומע את הקול המדבר אליו ומשו"כ נלענ"ד דלאחר שהכריע רבינו הדברי חיים דחרש המדבר בלשון עילגת מדבר הוא וכך פסקו למעשה מרנן ורבנן גדולי הדור הגרש"ז אורבך והגר"ש אלישיב זצ"ל כמבואר במנחת שלמה שם ה"ה לחרש המתקשר בשפת הסימנים, כיון שהוא מתקשר עם אנשים באופן שוטף וכאדם המדבר לחבירו כך היה נראה לענ"ד לולי דמסתפינא מחבראי דו"ק בעומק הדברים